

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Ντίνα Ηλιοπούλου

Θεωρία: Οι ιδιωτισμοί ως πρωτότυπο δημιούργημα κάθε γλώσσας συνήθως δε μεταφράζονται κατά λέξη από τη μια γλώσσα στην άλλη, εκτός από τις περιπτώσεις που υπάρχει αμοιβαία γλωσσική επίδραση (π.χ. ανάμεσα στις στερεότυπες εκφράσεις της ελληνικής και της αλβανικής), χαρακτηριστικό που, όπως γνωρίζουμε, δυσκολεύει όσους μαθαίνουν μια Γ2 και τους οδηγεί σε πολλά λάθη (Αναστασιάδη-Συμεωνίδη και Ευθυμίου 2006).

Ωστόσο, ερευνητικά δεδομένα του Erman (2007) κατέδειξαν ότι οι διδασκόμενοι μια Γ2 δεν παρουσιάζουν διστακτικότητα όταν πρέπει να θυμηθούν και να χρησιμοποιήσουν δομές που είναι τμήματα προκατασκευασμένων φράσεων. Με άλλα λόγια, ευρύτερα ονοματικά/ρηματικά σύνολα, συνεπώς και στερεότυπες εκφράσεις, δεν αναλύονται από το χρήστη σε επιμέρους μέρη κατά την παραγωγή τους. Παράλληλα, οι ιδιωτισμοί, επειδή κατά γενικό κανόνα δεν επιδέχονται γραμματικές τροποποιήσεις (π.χ. μετατροπή τους στην παθητική φωνή, από τον ενικό στον πληθυντικό), μας επιτρέπουν να τους αναγνωρίζουμε εύκολα και, συνεπώς, με κατάλληλες στρατηγικές, να βοηθήσουμε τους μαθητές μας να τους θυμούνται εύκολα (Gibbs 1988) –ιδιαίτερα δε τους ιδιωτισμούς που η σημασία τους προσεγγίζει την κυριολεκτική σημασία των όρων τους και, συνεπώς, η σχέση κυριολεκτικής και μεταφορικής σημασίας τους είναι ιδιαίτερα στενή (Irujo 1986). Ας δούμε, λοιπόν, πώς τα δεδομένα αυτά επηρεάζουν, αν όχι διευκολύνουν, τη διδασκαλία.

Εύλογο είναι ότι η διδασκαλία των ιδιωτισμών θα πρέπει να είναι ανάλογη του επιπέδου γλωσσομάθειας στο οποίο απευθυνόμαστε και καλό είναι να ξεκινά από το B1 επίπεδο και μετά.¹ Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, το ερώτημα που μας ταλανίζει είναι ο τρόπος διδασκαλίας τους. Από πού και πώς ξεκινάμε;

Ο Μήτσης (1998) προτείνει δύο πιθανούς τρόπους διδασκαλίας τους στην ελληνική:

- ⊙ Διδάσκουμε με κριτήριο τη νοηματική απόχρωσή τους, όπως αυτή προκύπτει από τις εκάστοτε «στοχευμένες» επικοινωνιακές ανάγκες της τάξης μας (φράσεις που εκφράζουν θυμό, π.χ. «τα πήρα στο κρανίο», «μου την έσπασε», «άναψαν τα αίματα»).
- ⊙ Δεδομένου ότι οι ελληνικοί ιδιωτισμοί είναι διατεταγμένοι γύρω από ένα μικρό αριθμό ρημάτων (π.χ. κάνω, δίνω, είμαι), διδάσκουμε τους ιδιωτισμούς με σημείο αναφοράς ένα ρήμα κάθε φορά (π.χ. «κάνω κοπάνα», «την έκανα λαγό», «κάνω σε κάποιον τα ωραία μάτια»). Στην περίπτωση αυτή θα μπορούσαμε να ξεκινήσουμε βασιζόμενοι σε λίστες ιδιωτισμών κατανεμημένων σε αλφαβητική σειρά.² Κατανοούμε, βέβαια, πως θα πρέπει να τις εισαγάγουμε επινοώντας την κατάλληλη επικοινωνιακή αφορμή κάθε φορά.

Ανεξάρτητα, πάντως, από την προσέγγιση που θα υιοθετήσουμε, η ομαδοποίηση θεωρείται ένας σημαντικός παράγοντας που βοηθά στην ανάκτηση και οργάνωση του λεξιλογίου με πιο αποτελεσματικό τρόπο (Schmitt 1997). Επομένως, αποφεύγουμε την αποσπασματική διδασκαλία

¹ Υπενθυμίζουμε ότι αν και τα επίπεδα ελληνομάθειας A1 και A2 χαρακτηρίζουν τον βασικό χρήστη της γλώσσας. Το επίπεδο B1 είναι το πρώτο της σειράς των έξι επιπέδων γλωσσομάθειας που χαρακτηρίζει το χρήστη της γλώσσας ανεξάρτητο.

² Πχ. Δεμίρη-Προδρομίδου, Ε., Νικολαΐδου-Νέστορα, Ε. και Τρύφωνα-Αντωνοπούλου, Ν. 1983. Το βιβλίο αυτό δίνει την ευκαιρία σε όσους μαθαίνουν την ελληνική γλώσσα ή ασχολούνται με αυτή να γνωρίσουν ένα μέρος από τις εκφράσεις και τους ιδιωτισμούς που συγκεντρώθηκαν από αποδελτίωση κειμένων ελλήνων συγγραφέων, λεξικών και από παρακολούθηση του προφορικού λόγου. Οι ιδιωτισμοί χωρίζονται σε ενότητες και δίνονται με την αλφαβητική σειρά του ρήματος που περιέχεται σε αυτούς.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

μεμονωμένων ιδιωτισμών. Βέβαια, ευνόητο είναι πως σπάνιες εκφράσεις ή/και εκφράσεις με δύσκολο λεξιλόγιο θα πρέπει να αποφεύγονται, τουλάχιστον στο Β1.

- ✚ Γενικά για τους τύπους και τον τρόπο διδασκαλίας των ιδιωτισμών, μπορείτε να βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.nadasisland.com/idioms/>
- ✚ Επίσης, ιδέες για σύνταξη ασκήσεων μπορείτε να βρείτε στις παρακάτω διευθύνσεις. Αν και αφορούν την αγγλική γλώσσα, διευρύνουν τις επιλογές σας:

Fun With Idioms in ESOL

<http://www.angelfire.com/fl3/teslfun/FunWithIdioms.html>

Musical Vocabulary & Idioms

Matching Exercise & Key, by Bibi Baxter (scroll down)

<http://www.musicalenglishlessons.com/vocab-musicidioms.htm>

Teaching Idioms, by Michael Berman

Matching Exercises & Key: Mouth idioms, Heaven and hell idioms, Black and white idioms

<http://www.eltnewsletter.com/back/June2000/art152000.shtml>

April Fool's Day: Spot the Mistake

<http://esl.about.com/library/weekly/aa040198.htm>

Pictorial Idioms

<http://www.edict.com.hk/vlc/idioms/default.htm>

Cobuild Idiom of the Day

<http://titania.cobuild.collins.co.uk/Idiom.html>

The Monthly Idiom

<http://www.comenius.com/idioms/index.tp>

Στόχος δραστηριότητας:	Η δραστηριότητα αναπαράγεται στην ανάγκη των υποψηφίων να κατανοούν ιδιωτισμούς και στερεότυπες εκφράσεις οι οποίες εμφανίζονται συχνά και συνδέονται με καιρικές συνθήκες και συναισθήματα (αγωνία, έκπληξη, φόβος).
Περίσταση:	Κατανόηση και παραγωγή γραπτού λόγου.
Επίπεδο:	Επίπεδο Β1, με έμφαση στα παιδιά και τους εφήβους.
Πιθανή διάρκεια:	1 ώρα.
Διδακτικό υλικό:	Στηρίχτηκε στο εφηβικό περιοδικό «Κατερίνα» (Ιούλιος 2010, τεύχος 231: 25).
Στάδια:	<p>Μέρος 1: Προετοιμασία για τη δραστηριότητα</p> <p>(α)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξηγούμε την περίσταση επικοινωνίας. Π.χ. Γράμμα σε ένα περιοδικό με πολύ ζωντανό και καθημερινό ύφος σχετικά με το τι συνέβη κάποια μέρα στη θάλασσα, όταν ξαφνικά χάλασε ο καιρός. Περιγραφή όλου του περιστατικού με τη μεταβολή του καιρού και τα συναισθήματα του παιδιού που έχει συντάξει το γράμμα με ιδιωτισμούς και στερεότυπες εκφράσεις.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

	<ul style="list-style-type: none"> • Πριν προχωρήσουμε στην κύρια δραστηριότητα, κάνουμε μια εισαγωγική συζήτηση με ερωτήσεις του τύπου: <ul style="list-style-type: none"> – Γνωρίζετε ποια έκφραση χρησιμοποιούμε όταν βρέχει πάρα πολύ; – Όταν κάνει πάρα πολλή ζέστη; – Όταν η θάλασσα δεν έχει κύματα; – Όταν έχει πολύ μεγάλα κύματα; – Όταν ξαφνικά μας συμβαίνει κάτι και μας προκαλεί έκπληξη; – Όταν καθόμαστε κάπου ανέμελοι και δε σκεφτόμαστε τίποτα; <p>Κάθε φράση που γνωρίζουν τα παιδιά τη γράφουμε στον πίνακα.</p> <p>(β) Σ' αυτό το στάδιο μπορούμε να εισαγάγουμε το νέο λεξιλόγιο που θα χρειαστούμε για τη δραστηριότητα. Π.χ. Καιρός: «η θάλασσα είναι λάδι», «κύμα βουνό», «δεν κουνιέται φύλλο», «βρέχει καρεκλοπόδαρα», «σκάει ο τζίτζικας». Συναισθήματα: «τα χάνω», «μένω με το στόμα ανοιχτό», «παγώνω», «είμαι στον κόσμο μου», «μου κόβονται τα πόδια». Μέρος 2: Δραστηριότητα</p>
<p>Προτεινόμενα εποπτικά μέσα:</p>	<p>Εφηβικά περιοδικά</p>
<p>Τι πρέπει να προσέξουν οι διδάσκοντες/διδάσκουσες:</p>	<p>Πρέπει να έχουμε ήδη ολοκληρώσει το λεξιλόγιο που αφορά την ενότητα «Τοποθεσία, περιβάλλον, χλωρίδα, πανίδα, καιρικές συνθήκες». Παράλληλα, πρέπει να έχουμε δουλέψει το αναμενόμενο για το επίπεδο λεξιλόγιο με συναισθήματα (χαρά, έκπληξη, φόβος, αγωνία).</p>
<p>Σύντομη δραστηριότητα:</p>	<p>Διάρκεια 10 λεπτά: Δίνουμε την εξής άσκηση πολλαπλής επιλογής με τους ιδιωτισμούς που διδάξαμε: Συμπληρώστε τις παρακάτω προτάσεις, επιλέγοντας τον σωστό τύπο.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Είχε τόσο ζέστη που δεν άντεχα άλλο. Πραγματικά <ul style="list-style-type: none"> α) έσκαγε ο τζίτζικας, β) έσκαγε η μύγα, γ) έσκαγε το αηδόνι 2. Η θάλασσα ήταν υπέροχη! Δεν είχε καθόλου κύμα. Ήταν <ul style="list-style-type: none"> α) γάλα, β) λάδι, γ) πούμπουλο 3. Εχθές ο καιρός ήταν χάλια. Έριχνε όλη τη μέρα <ul style="list-style-type: none"> α) τραπέζια, β) μαχαιροπίρουνα, γ) καρεκλοπόδαρα 4. Δε φυσάει έξω. Πραγματικά <ul style="list-style-type: none"> α) δεν αλλάζει φτερό, β) δεν τρέμει δέντρο γ) δεν κουνιέται φύλλο 5. Φοβήθηκα τόσο πολύ με αυτό που είδα που <ul style="list-style-type: none"> α) πάγωσα, β) έλιωσα, γ) κρύωσα 6. Τρόμαξα τόσο μόλις μου έκλεψαν την τσάντα που μου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

	<p>κόπηκαν α) τα χέρια, β) τα πόδια, γ) αυτιά 7. Καλά δε θα το πιστέψεις!, όταν είδα τον κεραυνό να πέφτει στο απέναντι σπίτι. Τι τύχη που είχα! α) Τα βρήκα, β) Τα 'χασα, γ) Τα είπα</p>
Εργασία στο σπίτι:	<p>Οι διδασκόμενοι/ες πρέπει να γράψουν δύο διαλόγους με ελεύθερο περιεχόμενο. Στον ένα διάλογο θα κάνουν ορθή χρήση των εκφράσεων που έχουν διδαχτεί. Στον άλλο διάλογο θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν και πάλι τις ίδιες εκφράσεις, αλλά στηριζόμενοι στην κυριολεκτική τους σημασία, έτσι ώστε να προκαλέσουν παρεξηγήσεις ή/και χιουμοριστικές καταστάσεις.</p>
Δραστηριότητα	<p>Αν απευθυνόμαστε σε μικρά παιδιά, θα πρέπει πρώτα να τα εισαγάγουμε στη λογική των ιδιωτισμών και στη λειτουργικότητά τους στο λόγο και στη συνέχεια να κάνουμε την προεργασία που προαναφέραμε.</p> <p>Εξοικείωση με ιδιωτισμούς:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ⓢ Δίνουμε ορισμένα παραδείγματα ιδιωτισμών και στερεότυπων εκφράσεων, με στόχο να εξοικειωθούν οι μαθητές μας με τη λογική των στερεότυπων εκφράσεων. Ⓢ Χωρίζουμε την τάξη μας σε ομάδες των τριών ή των τεσσάρων μαθητών. Ⓢ Δίνουμε ένα περιοδικό σε κάθε ομάδα. Ⓢ Δίνουμε αντίστοιχα ψαλίδια, κόλλα και απλές κόλλες Α4. Ⓢ Ζητάμε από κάθε ομάδα να βρει τουλάχιστον τρεις τίτλους που να περιέχουν στερεότυπες εκφράσεις. Ⓢ Δίνουμε δέκα λεπτά σε κάθε ομάδα να ψάξει για τίτλους. Ⓢ Ζητάμε από κάθε ομάδα να κόψει τους τίτλους και να τους κολλήσει στο χαρτί. Ⓢ Κάθε ομάδα διαβάζει δυνατά τους τίτλους της. Ⓢ Γράφουμε κάθε ιδιωτισμό στον πίνακα ή στον υπολογιστή και τον προβάλλουμε. Ⓢ Αφού παρουσιάσουν όλες οι ομάδες τους ιδιωτισμούς που έχουν επιλέξει, συζητάμε την κυριολεκτική και μεταφορική σημασία τους με βάση τα συμφραζόμενα. Δε δίνουμε έμφαση στο περιεχόμενο σε αυτή τη φάση, αλλά στη μεταφορική σημασία των ιδιωτισμών και στη λειτουργικότητά τους στο λόγο. <p>Δραστηριότητα</p> <p>Μοιράζουμε σε όλα τα παιδιά φωτοτυπία με το γράμμα μιας έφηβης στο περιοδικό «Κατερίνα». Το γράμμα το έχουμε προσαρμόσει στο επίπεδο γλωσσομάθειας των μαθητών μας.</p>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Μαζί με τα παιδιά υπογραμμίζουμε τους ιδιωτισμούς, επιβεβαιώνουμε το νόημά τους από τα συμφραζόμενα και το ξαναγράφουμε αντικαθιστώντας τους ιδιωτισμούς, έτσι ώστε να δώσουμε στο κείμενο ένα πιο σοβαρό και επίσημο ύφος.

«Αγαπημένο μου περιοδικό,

Με λένε Άννα. Είμαι 12 χρονών και σου γράφω για πρώτη φορά. Θέλω να πω κι εγώ την ιστορία μου για το καινούριο μου κινητό. Νομίζω ότι είναι η καλύτερη!

Το καλοκαίρι είχα πάει με τους γονείς μου διακοπές στη Χαλκιδική. Ένα απόγευμα ήμασταν στην παραλία. Η θάλασσα ήταν λάδι. Δεν κουιόταν φύλλο και έκανε τόση ζέστη που πραγματικά έσκαγε ο τζίτζικας. Έπαιζα με την αδερφή μου βόλει και ήμασταν και οι δύο στον κόσμο μας. Οι γονείς μας διάβαζαν εφημερίδα, αλλά κάτι παράξενο... Δεν ήταν κανείς στη θάλασσα. Αναρωτιόμασταν τι συμβαίνει. Ξαφνικά, μέσα σε δύο λεπτά, ο ουρανός συννέφιασε και άρχισε να ρίχνει καρεκλοπόδαρα. Βροντές και αστραπές παντού. Τα κύματα βουνό! Μείναμε με το στόμα ανοιχτό. Παγώσαμε από την έκπληξη. Κανονικά θα έπρεπε να αρχίσουμε να τρέχουμε, αλλά μας είχαν κοπεί τα πόδια. Όταν τα κύματα πια είχαν φτάσει στην ομπρέλα μας και έπαιρναν και πράγματά μας, ο μπαμπάς μου είπε «τρέχουμε τώρα» κι αρχίσαμε να τρέχουμε! Ευτυχώς, άρπαξε το τσαντάκι του με τα κλειδιά του αυτοκινήτου. Όλα τα υπόλοιπα τα πήρε το κύμα... Όταν μπήκαμε στο αυτοκίνητο και ανοίξαμε το ράδιο, τα χάσαμε. Από το πρωί έλεγαν να μην πάει κανείς θάλασσα, γιατί περίμεναν μπουρίνι! Δεν είχαμε ακούσει τίποτα. Ποιος να το φανταζόταν! Το πιο άγριο μπουρίνι της ζωής μου έγινε ευκαιρία να μου πάρουν καινούριο κινητό! Το κινητούλι μου το είχε καταπιεί η θάλασσα.

Να λοιπόν ένας καλός τρόπος για να πείσετε τους γονείς σας να σας πάρουν καινούριο κινητό!

Φιλιά,

Άννα

Βιβλιογραφία

- Αναστασιάδη-Συμεωνίδη, Α. και Ευθυμίου, Α. (2006). *Οι Στερεότυπες Εκφράσεις και η Διδακτική της Νέας Ελληνικής ως Δεύτερης Γλώσσας*, Αθήνα: Πατάκης.
- Andreou, G. and Galantomos, I. *Teaching idioms in a foreign language context: preliminary comments on factors determining Greek idiom instruction*.
<http://www.metaphorik.de/15/andreou-galantomos.pdf>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

- Δεμίρη-Προοδρομίδου, Ε., Νικολαΐδου-Νέστορα, Ε. και Τρύφωνα-Αντωνοπούλου, Ν. (1983). *Η Γλώσσα των Ιδιωτισμών και των Εκφράσεων*. Θεσσαλονίκη: University Studio Press.
- Erman, B. (2007). Cognitive processes as evidence of the idiom principle. *International Journal of Corpus Linguistics*, 12, 25-53.
- Gibbs, R.W. (1987). Linguistic Factors in Children's Understanding of Idioms. *Journal of Child Language*, 14, 569-586.
- Irujo, S. (1986). A Piece of Cake: Learning and Teaching Idioms. *ELT Journal*, 40, 236-242.
- Liu, D. (2008). *Idioms. Description, Comprehension, Acquisition, and Pedagogy*. New York/London: Routledge.
- Μήτσης, Ν. (1998). *Στοιχειώδεις Αρχές και Μέθοδοι της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας. Εισαγωγή στη Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης (ή Ξένης) Γλώσσας*. Αθήνα: Gutenberg
- Schmitt, N. (1997). Vocabulary learning strategies. In N. Schmitt and M. McCarthy (eds), *Vocabulary. Description, Acquisition and Pedagogy.*, Cambridge: CUP, 199-227.